

اثر تغذیه سطوح مختلف ضایعات بوجاری گندم و مولتی آنزیم بر ویژگی‌های روده باریک در بلدرچین ژاپنی

فاطمه صاحبی اعلا^{۱*}، علی اصغر ساکی^۲، داریوش علیپور^۲، پویا زمانی^۱ و جلال سالاری^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه طیور دانشگاه بوعلی سینا همدان ۲- عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان

*نویسنده مسئول: f.sahebi10@yahoo.com

چکیده

برخی از فرآورده‌های فرعی غلات از جمله بوجاری گندم با قیمت نازل‌تر از گندم و ذرت و از طرفی تعادل بهتر پروتئین و اسیدهای آمینه ممکن است جایگزین مناسبی برای ذرت و یا گندم در تغذیه طیور باشد. بر این اساس، مطالعه حاضر جهت ارزیابی تغذیه سطوح مختلف بوجاری گندم و مولتی آنزیم با ۴۸۰ قطعه جوجه بلدرچین ۱۰ روزه تفکیک جنسیت نشده انجام شد که به طور تصادفی به ۸ تیمار با میانگین وزن مشابه اختصاص یافتند. هر تیمار شامل ۴ تکرار و ۱۵ جوجه بلدرچین در هر تکرار بود. آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی در سطوح ۰٪، ۵٪، ۱۰٪ و ۱۵٪ بوجاری گندم و حاوی ۰ و ۰/۵ کیلوگرم در تن مولتی آنزیم بود. داده‌ها در نهایت با نرم افزار SAS به روش GLM آنالیز شدند. آزمون چند دامنه‌ای دانکن برای تعیین تفاوت معنی‌داری بین میانگین‌ها با سطح خطای ($P < 0.05$) استفاده شد. طول دوازدهم و ایلئوم در سطح صفر بوجاری کاهش معنی‌داری نسبت به سطوح ۱۰ و ۱۵٪ بوجاری گندم نشان داد ($p < 0.05$). طول کل روده باریک و ژزنوم کاهش معنی‌داری را در سطح صفر درصد بوجاری نسبت به سایر سطوح داشت ($p < 0.05$). طول سکوم کاهش معنی‌داری را در سطوح صفر و ۱۰٪ بوجاری گندم در مقایسه با سطح ۱۵٪ از این جهت داشت ($p < 0.05$). پارامتر شاخص تولید و منحنی پاسخ نشان می‌دهند که جایگزین نمودن ۱۳/۰۳ درصد ضایعات بوجاری گندم با ذرت در جیره بلدرچین‌ها بدون تأثیرات منفی امکان‌پذیر است.

کلمات کلیدی: بوجاری گندم - مولتی آنزیم - طول روده باریک - بلدرچین ژاپنی

مقدمه

با افزایش جمعیت دنیا فراهم نمودن غذا به موضوعی مهم در سیاست‌گذاری دولت‌ها و جامعه جهانی تبدیل شده است. تولیدات بلدرچین‌ها در سال‌های اخیر، در سراسر جهان از اهمیت بالایی نه تنها برای استفاده از آن در آزمایشگاه برای تحقیقات، بلکه منبع تجاری برای تولید گوشت و تخم برخوردار می‌باشد (۵). دانه غلات به ویژه ذرت بخش اصلی خوراک طیور (۷۰-۵۰ درصد) را تشکیل می‌دهد و مهمترین منبع تامین کننده انرژی مورد نیاز در جیره به حساب می‌آید. اما گاهی اوقات به علت عدم دسترسی به ذرت کافی و قیمت بالای آن ممکن است استفاده از آن مقرون به صرفه نباشد. بوجاری گندم یکی از محصولات فرعی است که بعد از برداشت و فرآوری در کارخانه آرد سازی و کارخانه ماکارونی سازی بدست می‌آید و حدود ۸ تا ۱۲ درصد تولیدات سالانه گندم را بسته به کیفیت گندم و نوع برداشت تشکیل می‌دهد (۴). از جمله مواد الیافی که به شکل طبیعی در خوراک طیور از جمله غلات و لگوم‌ها (جو، گندم و محصولات فرعی آنها) وجود دارند می‌توان پلی-ساکاریدهای غیرنشاسته‌ای را نام برد. این مواد قادرند با بروز خواص فیزیکی و شیمیایی متفاوت خود در طول دستگاه گوارش نهایتاً عملکرد تولیدی را تحت تأثیر قرار بدهند (۱۰). آدرن و همکاران (۲۰۰۲) گزارش نموده‌اند که جایگزینی ضایعات بوجاری گندم تا سطح ۶۰٪ به جای گندم اثرات منفی بر عملکرد جوجه‌های گوشتی نداشته است (۱). همچنین ساریکا و همکاران (۲۰۰۹) تفاوت معنی‌داری را بین تیمارها از افزودن زیانلاز در جیره بر پایه گندم بر ویژگی‌های روده بلدرچین مشاهده نکردند (۷).